

Rexter – Časopis pro výzkum radikalismu, extremismu a terorismu

Vydání: 02/2011 | Více na www.rexter.cz

Simi, Pete – Futrell, Robert (2010): American Swastika. Inside the white power movement`s hidden spaces of hate. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers. 167 s. ISBN 978-1-4422-0210-5.

Autor: Petra Vejvodová

Email: vejvodov@fss.muni.cz

Publikace „American Swastika“ pochází od autorské dvojice Pete Simi a Robert Futrell, kteří se dlouhodobě věnují neonacismu a hnutí White Power ve Spojených státech amerických. Pete Simi působí na univerzitě v Nebrasce a věnuje se kriminologii. Robert Futrell, z university v Nevadě, se věnuje sociologii.

Cílem publikace je odpovědět na otázku, jakým způsobem přežívá rasová nenávisť a árijství v dnešní Americe. Američtí neonacisté, stejně jako jinde ve světě, žijí ve společnosti, která je většinově tolerantní a odmítá neonacistické ideje. Musí tedy existovat nějaký mechanismus, který udržuje neonacistickou populaci v naději, že k rasové válce jednou dojde, a že má smysl vyznávat hodnoty, které neonacismus nabízí. Simi a Futrell jako jeden z hlavních faktorů, který má vliv na přežívání árijství, definují *Aryan free spaces* (volně přeloženo volný prostor pro vyjádření árijství). Aryan free space je definován jako prostředí, ve kterém se členové white power hnutí navzájem potkávají, otevřeně vyjadřují své názory, a ve kterém koordinují jednotlivé aktivity. Free space nabízí pocit svobody a možnost svobodně vyjádřit svůj názor, který je v opozici většinové společnosti. Free space může být vytvořen fyzicky v reálném světě, např. když se členové white power hnutí potkají u stolu v hospodě nebo u někoho doma, zorganizují víkendový kemp v lesích apod.

Mohou mít ale rovněž virtuální podobu na internetu, např. chatovací místnosti, poslech white power hudby na internetu, sdílení videí, článků, které podporují white power

Rexter – Časopis pro výzkum radikalismu, extremismu a terorismu

Vydání: 02/2011 | Více na www.rexter.cz

hnutí apod.

„American Swastika“ detailně popisuje jednotlivé typy těchto árijských volných prostředí, které pomáhají jednotlivcům překonat pocit izolace tím, že je propojí s ostatními árijci a utvářejí kolektivní identitu a pocit solidarity. Autoři uvádí, že členové white power hnutí se doslova považují za bratry a sestry, kteří jsou propojeni biogenetickou nadřazeností a sdružují je emoce. Lepidlem se stává mimo jiné i solidarita. Současné hnutí překonává ideologické rozdíly mezi jednotlivými árijskými organizacemi a snaží se o sjednocení kolem společného cíle.

Publikace se tedy věnuje několika typům a úrovním free spaces. Nejprve to jsou setkání malého charakteru a lokálního významu – jednotlivé domácnosti, ve kterých jsou vychovávány děti; domácnosti, v nichž se organizují párty pro přátele či setkání za účelem studia bible a rituálních akcí. Dalším popisovaným typem jsou párty většího významu, white power hudba a koncerty, festivaly, webové stránky s hudbou a internetová rádia. Zkoumán je i virtuální typ free space, v rámci něhož je podporován neonacismus a je vytvářena síť mezi jednotlivými organizacemi. Posledním sledovaným typem jsou uzavřené white power komunity - vesnice. Autoři sledují jednotlivé typy, aby dokázali identifikovat způsob, jak přežívají a jak se reprodukuje ideje white power hnutí.

Publikace je velmi přínosnou a zajímavou z hlediska poskytnutých informací a z hlediska použité metody. Řada publikací zabývajících se neonacismem a white power hnutím vychází převážně ze sekundární literatury. V případě této publikace se jedná o výzkum postavený na primárně získaných informacích skrze zúčastněné pozorování a rozhovory. Autoři popisují, jak získali přístup mezi členy white power hnutí; řeší etické otázky, které logicky v případě zúčastněného pozorování vyvstávají. Pete Simi popisuje, jak oslovil zástupce white power hnutí, kterým se představil jako sociolog mající zájem o jejich poznání a pochopení jejich motivace být součástí takového hnutí. Uvádí, že jejich hlavní podmínkou bylo být běloch. Takto navázal spolupráci s rodinou, která se ve white power hnutí angažuje, a díky ní se mohl dostat i na soukromé neonacistické párty, koncerty a setkání a hovořit s členy white power hnutí. Rozebírá i problematiku neustálého

Rexter – Časopis pro výzkum radikalismu, extremismu a terorismu

Vydání: 02/2011 | Více na www.rexter.cz

tlaku ze strany white power hnutí, které se snažilo Simiho rekrutovat do svých řad.

Terénní výzkum probíhal deset let, od roku 1996 do roku 2006, a zahrnoval rozhovory s celkem 183 aktivisty árijského hnutí, včetně řady lídrů jednotlivých organizací (vzorek zahrnuje organizace jako White Aryan Resistance, Aryan Nations, Hammerskin Nation, National Alliance a pobočky Ku Klux Klanu); série návštěv přímo v domácnostech, z nichž některé trvaly až pět týdnů; návštěvy koncertů a setkání white power hnutí. Dále byla použita obsahová analýza webových stránek a white power literatury.

Po obsahové stránce se autoři nejdříve věnují samotným domácnostem árijských rodin. Popisují každodenní chod domácnosti na několika rodinách, s dětmi či bez dětí. Poukazují na takové detaily ze života jako oslava čtvrtých narozenin jednoho z dětí, jemuž rodiče upekli dort se svastikou a na každé rameno zapíchli svíčku; všudypřítomnost nacistických symbolů; výběr „vhodných“ pohádek pro děti; způsob konverzace rodiny či roli ženy v rodině. Simi a Futrell tvrdí, že ačkoli se styly jednotlivých árijských rodin od sebe liší, společným rysem napříč všemi takovými rodinami je to, že jejich domovy představují jeden z typů free space, v němž kultura white power přežívá skrze výchovu a socializaci dětí a skrze rodinné rituály.

Rituály představují významný prvek, o nějž se celé hnutí opírá a rituály se objevují na všech úrovních white power hnutí. Zcela zřetelně jsou identifikovány v případě dalšího popisovaného typu free space – tzv. *hate party*.

Hate parties zahrnují veškerá setkání členů white power hnutí: domácí párty, setkání za účelem studia bible, kempování v přírodě či soukromé párty v klubech. Taková setkání slouží k vyjádření sounáležitosti, upevnění společné identity a potvrzení si společných ideálů a cílů. Výše uvedené vyjadřují debatami, oblečením a rituály.

Charakteristickým rysem domácích setkání je vyprávění příběhů a historek, které posilují árijskou identitu a nadřazenost, které dokládají nespravedlnost a křivdu vůči hnutí, a které popisují úspěšný boj proti nepřátelům – vše za účelem legitimizace „společné věci“ a důležitosti boje proti nepřátelům. Rituály se na takovýchto akcích projevují v podobě provolávání hesel, tetování a ceremoniálů.

Rexter – Časopis pro výzkum radikalismu, extremismu a terorismu

Vydání: 02/2011 | Více na www.rexter.cz

Důležitým nástrojem podpory white power hnutí a specifickým typem free space se stala white power hudební scéna. Hudba slouží k šíření ideologie a ke stmelování celého hnutí, ať už na jednotlivých koncertech, při poslechu CD v soukromí domova, či na internetu. V tomto prostředí členové white power hnutí vystavují své přesvědčení a emoce. Hudební festivaly doslova nalévají účastníkům čerstvou krev do žil. Cítí, že jsou součástí něčeho velkého a mocného. Navíc spojují několik generací dohromady a tím umožňují přenos kultury white power hnutí.

Novým typem free space, který je typický až pro třetí tisíciletí, je virtuální prostor, který nabízí neomezené možnosti. Autoři mimo jiné poukazují na white power počítačové hry a na webové stránky zaměřené přímo na cílovou skupinu děti a mládež, jež obsahují hry, křížovky či pohádky, samozřejmě s jasným cílem indoktrinace. Ilustrujícím příkladem je sada učebních materiálů pro rodiče, kteří se rozhodnou učit své dítě doma. Zajímavým poznatkem je tzv. árijská kyberterapie, tzn., že vzájemná komunikace členů white power hnutí v kyberprostoru pomáhá jednotlivcům ustát tlak většinové společnosti, aby scénu neopustili.

Posledním analyzovaným typem free space jsou uzavřené árijské komunity, které mají podobu malých usedlostí až menších vesnic, co nejvíce izolovaných od okolního světa a co nejvíce soběstačných. Autoři uvádí příklad komunity CSA (The Covenant, the Sword, and Arm of the Lord), která existovala v USA v 70. a 80. letech minulého století, a příklad komunity Elohim City, která byla založena v roce 1973 a stále existuje. V rámci snahy o izolaci si komunita vystavěla vlastní zdravotní centrum, školu, kostel, či založila stavební společnost. V těchto komunitách se často ukrývají osoby podezřelé z propagace nacismu a podpory rasismu a xenofobie. Slouží i jako rekrutační centra pro pachatele trestné činnosti.

Publikace „American Swastika“ tedy celkově budí dojem velmi dobře zpracované publikace a rozhodně představuje velký přínos v oblasti studia white power hnutí v USA. Autoři se díky terénnímu výzkumu dostali k jádru hnutí a pronikli do soukromí členů, což je obecně velmi těžké a nebezpečné. Tato kniha by neměla ujít pozornosti nikomu, kdo se

Rexter – Časopis pro výzkum radikalismu, extremismu a terorismu

Vydání: 02/2011 | Více na www.rexter.cz

zabývá studiem neonacismu či spřízněných témat. Knihu lze doporučit jak akademické obci, tak odborné veřejnosti. Stejně tak je vhodná pro zaměstnance státní správy i bezpečnostních útvarů.